

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 28 päivänä joulukuuta 2011

1447/2011

L a k i

kunnallisen eläkelain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 22 päivänä joulukuuta 2011

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan kunnallisen eläkelain (549/2003) 76 §:n 1 momentin 5 kohta ja 97 §:n 2 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 76 §:n 1 momentin 5 kohta laissa 713/2004 ja 97 §:n 2 momentti laissa 1293/2006,

muutetaan 13 §:n 3 momentti, 16 §, 30 §:n 2 momentti, 43 §:n 3 momentti, 44 §:n 1 momentti, 53 §:n 7 momentti, 76 §:n 3 momentti, 77 §:n otsikko ja 1 momentin 1, 3 ja 4 kohta, 112 §:n 2 momentti, 126 §:n 2 ja 4 momentti sekä 159 §:n 4 momentin suomenkielinen sanamuoto,

sellaisina kuin niistä ovat 13 §:n 3 momentti, 43 §:n 3 momentti ja 77 §:n 1 momentin 1 ja 4 kohta laissa 713/2004, 16 §, 30 §:n 2 momentti, 44 §:n 1 momentti, 76 §:n 3 momentti, 77 §:n otsikko ja 1 momentin 3 kohta, 112 §:n 2 momentti ja 126 §:n 4 momentti laissa 1293/2006, 53 §:n 7 momentti laeissa 1293/2006 ja 985/2009 sekä 126 §:n 2 momentti laissa 720/2010, sekä

lisätään 2 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 423/2006 ja 1293/2006, uusi 4 momentti, 14 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 713/2004, 1293/2006 ja 925/2009, uusi 5 momentti, 76 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 713/2004, 1293/2006 ja 1092/2010, siitä lailla 1293/2006 kumotun 2 ja 4 momentin tilalle uusi 2 ja 4 momentti, 77 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 713/2004 ja 1293/2006, uusi 5 kohta sekä 100 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1216/2004 ja 1293/2006, uusi 3 momentti seuraavasti:

2 §

Jäsenyhteisöt

Jos jäsenyhteisöksi liittynyt yhdistys, osakeyhtiö tai säätiö asetetaan konkurssiin, konkurssipesä voi jatkaa kunnallisen eläkelaitoksen jäsenyhteisönä ja sillä on samat oikeudet ja velvollisuudet kuin muilla jäsenyhteisöillä. Lain 131 §:n mukaiset maksut konkurssipesän jäsenyyden ajalta maksaa konkurssipesä. Konkurssipesä voi erota eläkelaitoksen jäsenyydestä siten kuin 168 a §:n 2 momentissa säädetään.

13 §

Varhennettu ja lykätty vanhuuseläke

Sen estämättä, mitä 11 §:n 1 momentissa ja edellä 1 momentissa säädetään, työntekijällä, joka saa työttömyyspäivärahaa työttömyysturvalain (1290/2002) 6 luvun 9 §:n 2 tai 3 momentin perusteella, on oikeus saada vanhuuseläke 62 vuoden iässä siten, ettei siihen tehdä varhennusvähennystä. Tässä momentissa tarkoitettu vanhuuseläke myönnetään aikaisintaan eläkkeen hakemista seuraavan kuukauden alusta.

14 §

Osa-aikaeläke

Jos tämän lain mukaisella osa-aikaeläkkeellä olevan työntekijän osa-aikatyötä koskeva työsopimus sanotaan irti eikä hän ole irtisanomisaikana velvollinen tekemään työtä tai hänen työaikansa vähenee irtisanomisaikana siten, ettei 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu työaikaedellytys enää täyty, hänen katsotaan työajan vähentymisestä alkaen kuuden viikon ajan, ei kuitenkaan enää irtisanomisan jälkeen, täyttävän osa-aikaeläkkeen saamisen edellytykset.

16 §

Osa-aikaeläkkeen muuttuminen vanhuuseläkkeeksi

Jos osa-aikaeläkkeellä oleva työntekijä ei hae vanhuuseläkettä 68 vuotta täytettyään, muutetaan osa-aikaeläke, sen estämättä, mitä muualla tässä laissa säädetään, samansuuruiseksi vanhuuseläkkeeksi. Osa-aikaeläkkeen suuruista vanhuuseläkettä ei muunneta elinaiakertoimella. Kun työntekijä hakee vanhuuseläkettä, vanhuuseläke lasketaan uudelleen ja muunnetaan 73 §:n mukaisesti elinaiakertoimella.

30 §

Työkyvyttömyyseläkkeen maksamisen keskeyttäminen

Työkyvyttömyyseläke tarkistetaan, keskeytetään tai lakkautetaan eläkkeensaajan hakemuksesta tai eläkelaitoksen aloitteesta 1 momentissa taikka 28 tai 29 §:ssä säädetyin edellytyksin. Eläkettä ei kuitenkaan tarkisteta, keskeytetä tai lakkauteta pitemmältä ajalta kuin eläkkeensaajan tarkistushakemusta tai eläkelaitoksen tarkistustoimenpiteisiin ryhtymistä lähinnä seuraavaa kalenterikuukautta edeltäneiden kahden vuoden ajalta. Jos sellainen työkyvyttömyyseläke lakkautetaan, jonka maksaminen on keskeytetty, eläke lakkautetaan keskeytysajankohdasta lukien.

43 §

Osa-aikaeläkkeen määrä

Jos työntekijällä on oikeus osa-aikaeläkkeeseen samanaikaisesti kahden tai useamman työeläkelain perusteella, tämän lain mukaisen osa-aikaeläkkeen osuus on yhtä suuri kuin tämän lain alaisten työansioden osuus on vakiintuneessa ansiossa huomioon otetuista, niiden työeläkelakien mukaisista työansioista, joiden perusteella osa-aikaeläke myönnetään.

44 §

Osa-aikaeläkkeen uudelleen laskeminen

Osa-aikaeläkkeen määrä lasketaan uudelleen, jos osa-aikaeläkkeen saajan osa-aikatyön aikaisissa ansiotuloissa on tapahtunut pysyvä muutos, joka merkittävästi poikkeaa osa-aikaeläkettä määrättäessä huomioon otetuista 71 §:ssä tarkoitettulla palkkakertoimella tarkasteluajankohdan tasoon tarkistetuista osa-aikatyön ansiotuloista, taikka osa-aikaeläkkeen saajalle myönnetään muun työeläkelain mukainen uusi osa-aikaeläke.

53 §

Tuleva aika

Jos työntekijän työansiot ovat tarkasteluajana hänen vakiintunutta ansiotasoaan pienemmät alle kolmivuotiaan lapsen hoitamisen vuoksi ja tämän seikan johdosta hänen eläketurvansa olisi alentunut vähintään 20 prosenttia, käytetään sen estämättä, mitä edellä tässä pykälässä säädetään, työntekijän hakemuksesta 2 momentin mukaisena ansiona sitä työansiota, jota lapsenhoitoaika ei ole pienentänyt. Tällöin työansioita otetaan kuitenkin huomioon enintään kymmeneltä viimeiseltä vuodelta.

76 §

Eläkkeestä vähennettävät ensisijaiset etuudet

Sen estämättä, mitä 1 momentissa säädetään, ensisijaisen etuuden vähentämisen jälkeen eläke on kuitenkin vähintään ensisijaisen etuuden vahinkotapahtumavuoden jälkeen työeläkelakien mukaisten työansioden perusteella karttuneen eläkkeen suuruinen. Tämän lain mukaisena eläkkeenä työntekijälle maksetaan kaikkien työeläkkeiden yhteismäärän ja ensisijaisen etuuden erotuksesta, kuitenkin vähintään edellä tarkoitettua vähimmäismäärästä, yhtä suuri osa kuin tämän lain mukainen eläke on hänen kaikista työeläkkeistään.

Jos tämän lain mukaiseen eläkkeeseen tai ensisijaiseen etuuteen on lisätty kertakorotus, ensisijaista etuutta vähennettäessä eläke tai ensisijainen etuus otetaan huomioon kertakorotettuna.

Jos kuitenkin ensisijaisen etuuden vahinkotapahtuma on sattunut ennen vuotta 2004, 1 ja 2 momentissa tarkoitettua ensisijaista etuutta ei vähennetä.

77 §

Ensisijaisen etuuden tai eläkkeen muutoksen vaikutus eläkkeen määrään

Eläkkeen määrä tarkistetaan, jos:

1) tämän lain mukainen eläkkeen määrä muuttuu muutoin kuin indeksitarkistuksen tai kertakorotuksen vuoksi;

3) eläkkeensaajalle myönnetään 76 §:n 6 momentissa tarkoitettu etuus;

4) 2 kohdassa mainitun etuuden määrä muuttuu muutoin kuin indeksitarkistukseen tai kertakorotukseen rinnastettavan toimenpiteen johdosta; tai

5) tämän lain mukaisesta eläkkeestä on vähennetty ensisijainen etuus ja eläkkeensaajalle myönnetään muu työeläke tai muun työeläkkeen määrä muuttuu muutoin kuin indeksitarkistuksen tai kertakorotuksen vuoksi.

100 §

Päätöksenteko ja päätöksen tiedoksiantaminen

Kunnallinen eläkelaitos voi antaa päätöksen sekä, kun se toimii 7 luvun mukaisena viimeisenä eläkelaitoksena, päätösyhdistelmän väliaikaisena siksi ajaksi, jonka asian käsittely kestää ja kunnes asiasta on annettu lopullinen päätös. Väliaikaiseen päätökseen ei saa hakea muutosta.

112 §

Täyden työkyvyttömyyseläkkeen maksamisen alkaminen

Täyttä työkyvyttömyyseläkettä maksetaan työkyvyttömyyden alkamista seuraavan kalenterikuukauden alusta, jos:

1) eläkehakemus on tehty ennen kuin Kansaneläkelaitos on vahvistanut sairauspäivärahan ensisijaisuusajan ja eläkehakemuksen tekemistä seuraavan toisen kalenterikuukauden loppuun mennessä ei ole myönnetty vähintään kuukauden ajalta yhdenjaksoisesti maksettavaa päivärahaa, joka kohdistuu työkyvyttömyyden alkamisen jälkeiseen aikaan;

2) työkyvyttömyyden alkamisen jälkeiseen aikaan kohdistuva päivarahahakemus on hylätty eikä työntekijälle ole myönnetty hylkäämisen jälkeiseen aikaan kohdistuvaa vähintään kuukaudelta yhdenjaksoisesti maksettavaa päivärahaa; tai

3) työkyvyttömyys alkaa sairauspäivärahan ensisijaisuusajan päättymisen jälkeen ja työntekijälle on myönnetty työkyvyttömyyden alkamisen jälkeiselle ajalle sairausvakuutuslain 8 luvun 9 §:n 5 momentin mukaista sairauspäivärahaa.

126 §

Eläkkeen maksaminen Kansaneläkelaitokselle ja työttömyyskassalle

Jos eläkkeensaaja on väliaikaisesti saanut Kansaneläkelaitoksen maksamaa takuueläkettä takuueläkkeestä annetun lain (703/2010)

20 §:n 2 momentin nojalla tai eläkettä kansaneläkelain 72 §:n nojalla tai edellä mainittua eläkettä ja asumistukea eläkkeensaajan asumistuesta annetun lain (571/2007) 8 §:n nojalla samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään tämän lain 153 §:ssä tarkoitetun valituksen johdosta eläkettä takautuvasti, eläkelaitoksen on maksettava takautuva eläke Kansaneläkelaitokselle sen vaatimuksesta siltä osin kuin se vastaa Kansaneläkelaitoksen samalta ajalta liikaa maksaman eläkkeen tai eläkkeen ja asumistuen määrää. Samoin menetellään, jos eläkelaitos jatkaa 153 §:ssä tarkoitetun valituksen johdosta myönnettyä kuntoutustukea takautuvasti tai jos eläkkeensaaja on saanut takuueläkettä tai kansaneläkelain mukaista eläkettä tai eläkettä ja asumistukea samalta ajalta, jolta kunnallinen eläkelaitos 162 §:n mukaisesti oikaisee aikaisemman päätöksen taikka muutoin tarkistaa myönnetyn eläkkeen määrän tai oikaisupäätöksen jälkeen myöntää kuntoutustuelle jatkoa takautuvasti tai myöntää edunsaajalle tämän lain mukaisen perhe-eläkkeen.

Jos eläkkeensaaja on saanut opintotukilain (65/1994) mukaista opintorahaa tai asumislisää samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään takautuvasti muuta kuin osatyökyvyttömyyseläkettä, eläkelaitoksen on Kansaneläkelaitoksen vaatimuksesta suoritettava takautuvasti maksettava eläke Kansaneläkelaitokselle siltä osin kuin se vastaa samalta ajalta maksetun opintotuen määrää.

159 §

Eläkelaitoksen itseoikaisu

Edellä 3 momentissa tarkoitetusta määräajasta voidaan poiketa, jos valituksen johdosta tarvittavan lisäselvityksen hankkiminen sitä edellyttää. Lisäselvityksen hankkimisesta on tällöin viipymättä ilmoitettava valittajalle. Valituskirjelmä ja lausunto on kuitenkin toimitettava asianomaiselle valitusviranomaiselle 60 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2012.

Tämän lain voimaan tullessa vireillä oleviin eläkehakemuksiin sovelletaan 13 §:n 3 momenttia sellaisena kuin se oli tämän lain tullessa voimaan.

Eläkkeeseen sovelletaan 76 §:n 2 ja 4 momenttia, jos eläketapahtuma on 1 päivänä tammikuuta 2013 tai sen jälkeen. Mainittuja lainkohtia sovelletaan työntekijän hakemuksesta myös ennen vuotta 2013 hänelle myönnettyyn eläkkeeseen, jonka perusteena oleva eläketapahtuma on ollut 1 päivänä tammikuuta 2007 tai sen jälkeen ja josta on vähennetty ensisijainen etuus, jos työntekijä saisi mainittuja lainkohtia soveltaen aiempaa suuremman eläkkeen. Tällöin eläkkeen määrä tarkistetaan 1 päivästä tammikuuta 2013, jos hakemus saapuu eläkelaitokselle viimeistään 30 päivänä kesäkuuta 2013, ja mainitun päivämäärän jälkeen saapuneen hakemuksen perusteella hakemuksen saapumista seuraavan kalenterikuukauden alusta.

Ennen lain voimaantuloa voidaan ryhtyä lain täytäntöönpanon edellyttämiin toimiin.

Helsingissä 22 päivänä joulukuuta 2011

Tasavallan Presidentti

TARJA HALONEN

Valtiovarainministeri *Jutta Urpilainen*